

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Paragraphus III. De potestate Vicarii circa collationem, & resignationem
beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](#)

n. 19. citatis plurimis. Quia qui donare non potest, nec donanti valet consentire. *l. creditor. c. de donat. inter vir & uxor. l. cùm quis. ff. de reg. jur. & qui consentit donanti rem ipsam donare videtur. l. que dotis. ff. solut. matrim. ubi Bald. col. 3. l. si liqueat. ubi Bald. not. 20. c. de inoffic. donat.* (quos textus citat Sbroz. loc. c. n. 20. & ex eo Pax-Jord. & Azor. loc. cit.) ergo pari modo consentiens collationi conferre videtur, quod nequit Vicarius sine speciali commissione. Sbroz. Pax-Jord. loc. cit. Extenditque responsonem Sbroz. loc. cit. n. 22. & ex eo verbotenus Pax-Jord. l. c. n. 168, ut procedat Episcopo etiam absente, pro quo citat Federic. conf. 264. n. 1. Bertach. de Episc. l. 4. p. 6. tit. de vicar. Episc. n. 16. Selv. tract. de benef. p. 2. q. 14. n. 10. Cuch. instit. jur. can. de vicar. Episc. n. 8.

Quæstio 242. An Vicarius, postquam in concurso elegit magis idoneum, possit eadem vi- gore generalis mandati conferre parochiam, dum ejus collatio spectat ad Episcopum.

R Espondet Fagn. in c. ex frequentibus de Instit. n. 3, affirmativè; sed quod licet Vicarius ex generali mandato facere nequeat collationes voluntarias, seu qua ex mera voluntate conferentis dependent, quia sunt species donationis, possit tamen facere collationes necessarias, ut nominatis Beneficia conferre, presentatos instituere, &c. Quia tunc non exercetur aliqua liberalitas. Unde cum hodiecum necessaria effecta sit collatio Parochialis, quod ad illum qui est electus taquam magis idoneus inter probatos ab Examiniatoribus synodalibus (ut patet ex Concilio Trid. sess. 24. c. 18. verbis illis: & non alteri collatio fiat ab eo, ad quem spectabit illam conferre) sequitur, ut veniat in generali mandato; cum non sit amplius species donationis; ac ita, ut inquit Fagn. loc. cit. n. 8, jam correcta ratio textus cap. fin. de off. vic. in 6.

2. Verum contrarium tradit Garc. p. 5. c. 7. à n. 8, ubi postquam præmisisset n. 8. Rotam in causa sua, nempe Abulensi Parochialis de la calcada l. Febr. 1593, censuisse, quod erit ex eo, quod Parochiales ex dispositione Tridentini sess. 24. c. 18. sint conferendæ magis idoneis repertis, collatio earum sit de justitia & necessaria, adhuc tamen sede vacante non potuisse conferre ex eo capite, quod iste casus non sit in jure expressus, & in collationibus Beneficiorum nunquam capitulum sede vacante succedit, nisi in casibus in jure expressis. Postquam inquit hæc præmisisset Garcias, subiungit cit. n. 8, postea tamen Domini coram Cardinale Blanchero magis terunt in hoc, quod collatio parochialium, etiam hodie, non sit necessaria, quia rotæ radicatur in mera voluntate Episcopi, qui potest abstinere ab illa, & permettere, ut per lapsus temporis jas devolvatur ad superiorem, nec ad eam per alium cogi potest. Quod fundamentum videtur magis iuridicum ex constitut. Pii V. ex qua Episcopo non conferente parochiale in tria sex menses, ejus provisio libera devolvitur ad Papam, quamvis factus esset concursus, & etiam ex approbatib[us] magis idoneus electus. Unde apparet electum ex approbatib[us] magis idoneam non habere jus ad parochiam, nec ei debitam absolutè, ut sic collatio ejus dicti possit necessaria, sed solum Episcopum, si vult conferre, debere conferri uni ex approbatib[us] in concursu quem magis idoneum judicaverit & elegierit. Et si talis magis idoneus haberet eo ipso jus aliquod ad parochiam, non fieret devolutio, &c. Nihilominus tamen, ut habet Garc. cit. n. 90, cum filius patrimonialis in concursu magis idoneus judicatus habeat jus ad beneficium, & ei absolute debeatur sicut presentato,

ita ut Ordinarius per superiorē possit compelli, ut ei conferatur, videtur collatio verè necessaria & de justitia, & consequenter in ea succedit capitulum sede vacante, & esse longè diversum in parochialibus & in materiis collationis necessariæ & justitiae, appellatio Ordinarii veniet capitulum sede vacante, sicut etiam veniet Vicarius Episcopi; quamvis ad effectum, ut intret alternativa & indultum Cardinalium, dicatur libera collatio; cum fiat sine presentatione & interventu alterius. Id tamen non procedat stante regul. 2. Cancell. reservatoria beneficiorum vacantium sede Episcopali vacante, in qua includuntur etiam beneficia patrimonialia, quæ prævidentur per Episcopum abique alterius præsentatione vel electione, nisi adsit indultum in contrario. Ita ferè Garcias.

Quæstio 243. An Vicarius habens speciale mandatum recipiendi resignationes factas per mutationis gratia, possit absque alio speciale mandato beneficia ex causa permutationis coram se resignata permutantibus conferre.

R Espondeo negant id ipsum Rota decis. 1. de rerum. alias 43. in antiqu. Calderini. conf. 3. de renunti. Roman. conf. 330. n. 5. Felin. in c. auditio. de prescript. n. 13. Staphil. de lit. grat. tit. de variis modis. vacat. ex n. 33. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 105. & seq. & alii apud Garcias p. 5. c. 8. num. 107. quibuscum sentit Sbroz. l. 2. q. 71. n. 9.

2. Affirmant è contra Garc. loc. cit. n. 104. juncta n. 108, citans Dominic. in c. fin. de off. Vicar. in 6. n. 10. Corai. p. 2. c. 8. n. 2. Zechum. de benef. & pens. c. 2. Item Ventrigl. tom. 2. annos. 14. §. 1. n. 11. citans Gemin. in c. final. de off. Vicar. in 6. n. 10. Bellam. decis. 94. col. 2. Paris. de resignat. l. 7. q. 14. n. 62. Nixi hac ratione, quod collatio illa non sit voluntatis & libera sed necessitatis, & quia verisimile est, quod Episcopus dando potestatem recipiendi resignationes ex causa permutationis voluerit (erit id non exprellebit) dare potestatem faciendi collationem, quæ necessario illis fieri debet, maxime quia in permutatione eodem contextu solita admitti ut iusque renuntiatio, & pariter fieri utriusque collatio.

Quæstio 244. An Vicarius sine speciali mandato conferre possit beneficia patrimonialia.

R Espondet affirmativè Garcias loc. cit. n. 109. in fine ex eodem fundamento, nempe quod necessario facienda collatio tali personæ, adeoque non sit libera & voluntatis. Et sic in terminis beneficiorum patrimonialium tenuissi Rotam, in Calagurit. beneficii de ascarya. 17. Maij. 1596. testatur Garc. p. 5. c. 7. n. 89. In qua decisione dicitur quoque illam in proposito dici collationem necessariam; ad quam Episcopus tenetur & potest compelli, & quæ incipit à tertio, ut à patrono; non autem, quando totus actus dependet ab illius potestate.

2. Negat è contra Gonz. ad regul. 8. q. 9. §. 1. n. 78. nixus contraria ratione; nempe quod collatio talium beneficiorum sit adhuc libera. Pro quo n. 75. citat Achill. de Graff. decis. 5. n. 1. & 3. de privileg. Put. decis. 162. n. 3. l. 2. Rotam in Abulensi parochialis 12. Jun. 1594. & sic consequenter tradit Gonz. l. c. n. 77. ob dictam rationem (quia nimisrum talis collatio est libera) non posse Capitulum sede vacante aut ejus Vicarium conferre ieiustmodi beneficia patrimonialia, ut collationem tam factam à capitulo sede vacante nullam declaratam fuisse à Rota in Calagurit. benef. de Arcaya. 26. April. 1596.

Quæstio

Vicarium absolute in spiritualibus certe jam ab illo tempore creationis in Vicarium generale in spiritualibus, potestas illa conferendi ex auctoritate illi concessa invalida, dici posse evadere valida, quatenus perseverat nimurum ex post voluntas illa Episcopi, qua vult illum conferre beneficia, cum jam amplius nihil desit, quod minus validè illi conferri possit dicta facultas.

3. Ampliatur ab eodem secundum num. 8. ut procedat, etiam in literis diceret Episcopus: *Creamus te Vicarium generale in spiritualibus, quin & in temporalibus specialiter & expressè ad conferendum: quia diceretur adhuc deputatus ad conferendum rautum, & ideo non valeret ejus constitutio, tanquam expresa illa generalitas restricta fuerit in fraudem legis ad specialem conferendi potestatem.* Citat pro hoc Socinum cons. 260. col. ii. conclus. s. vol. 2. Rebuff. Franc. Marc. &c. idemque firmat ex eo, quod quando sit enumeratio specierum post genus, illa enumeratio restringitur in dubio ad illas species juxta L. sed si adjiciatur. ff. pro soci. L. quasitum. §. sed si fundus. ff. de fundo inf. & ibi Bartol.

4. Ampliatur tertio num. 11. & 12. ut procedat, etiam si confuetudo existaret in contrarium; ut potest quae attendenda non fore: cum quia hacten inducitur votum caprandam mortis, sit contra bonos mores. Citat pro hoc Socin. ubi ante. Paris. cit. cons. 50. nu. 11. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. num. 10.

5. Ampliatur ab illo quartò num. 13: ut in eculo non valeat collatio facta à tali speciali Vicario constituto ad conferendum, etiam ab Episcopo ratificata fore. Citat Guido Papam iors. 189; Rebuff. loc. cit. num. 11. datur rationem; quia collatio nulla non potest ratificari, nec retro trahi, sed de novo est facienda. cap. examinata. de confirm. utili vel inutili. ubi Doctor. Socin. in regul. ratificationem. de regul. jur. in 6. Gozad. cons. 72. Paris. cons. 14. num. 156. vol. 2. 1.

6. Ampliat illam quintò: ut procedat non tantum in Episcopo, sed & in Legato de latere; quia nec is dare potest speciale potestatem conferendi beneficia, & ad hunc actum speciale creare Vicarium. ut Abb. in cap. constitut. de concess. prab. num. 2. & in cap. fin. tit. eod. num. 6. Pavin de potest. Capit. sede vac. part. 2. quest. 10. num. 34. Roland. cons. 47. num. 55. in 1. & c. juxta cit. cap. deliberatione. §. probibemus. de off. Legat. in 6. Item ut procedat in quolibet alio habente potestatem conferendi beneficia, ut nec is alteri concedere possit facultatem generalem ea conferendi. cap. statutum. §. ut hi. de prab. in 6. Sbroz. num. 16. citatis Paris. cons. 50. nu. 1. Franc. Marc. quest. 995. num. 15. militat enim in his quoque eadem ratio, nimurum fraus ad beneficia vacatura.

7. Ampliatur sexto: ut non solum nequeat ad id constitutere Vicarium speciale, sed nec procuratorem quidem ratione ejusdem fraudis. Sbroz. num. 17. citatis Paris ubi ante. Rebuff. loc. cit. nu. 12. Franc. Marc. nu. 3. & 7.

8. Restringit è contra Sbroz. num. 8. & 19. responsionem, citatis pro hoc cap. is. cui. de prab. in 6. cap. proposuit. de concess. prab. Oldr. cons. 87. Rebuff. ubi ante. num. 12. ut non procedat in summo Pontifice, qui istiusmodi facultatem conferendi bene-

p. Lenren. Vicarius Episc. Tract. I.

ficia, etiam certa concedere potest. Item in Regibus & Principibus, qui nulla habent iura spiritualia, ad quæ creare possunt Vicarios, ut illi creare possint generales procuratores omnium bonorum, dando illis potestatem conferendi & praesentandi. Pro quo Sbroz. cit. num. 19. citat Paris. cit. conf. 50. nu. 4. Rebuff. loc. cit. n. 13. Paul. de Citadin. de jure pat. p. 6. qu. 41. Roch. cit. eod. v. honorificum. qu. 5. Roland. cit. conf. 47. nu. 54. in. 1.

Questio 250. An Episcopus committere possit Vicaria etiam generali potestatem conferendi beneficium certum vacaturum?

1. R Esp. Negativè. Pirh. ad tit. de offic. Vicar. nu. 50. Sbroz. lib. 1. qu. 53. nu. 1. citans Rotam decisi. 367. de off. Vicar. nu. 2. & seq. in novis. Abb. in c. constitutus. de concess. prab. nu. 5. Pavin. de potest. Cap. part. 2. qu. 10. nu. 31. Oldr. cons. 77. Milis in repertor. v. Vicar. Episc. & plures alios. Item Laym. in c. cum in generali. nu. 3. citans gl. communiter recept. in c. deliberatione. §. probibemus. v. cuiuscumque de off. Leg. in 6. & Doctores communiter in c. constitutus. & specialiter Rebuff. in pr. tit. de Vicar. Episc. nu. 15. ubi, quod Episcopus non possit Vicario committere collationem sive respectu certi beneficii, sive respectu certæ personæ. v.g. dicendo: Tatio conferas beneficium hoc in ecclesia vacaturum sive per mortem, sive per resignationem: tum quia talibus commissionibus præbetur occasio modis illicitis aperiendi viam beneficis vacaturis, estque periculum, ne mortis machinatione, aut circumventione resignatur vacatio beneficii prouocetur: tum quia talibus commissionibus determinatis inducuntur beneficiorum reservationes vel expectativa, quæ odio sae sunt, & Episcopis non concessæ juxta gloss. in c. dilectus. v. quempiam. de jure pat. & Trid. sess. 24. c. 19. Laym. loc. cit.

2. Ampliat Sbrozios responsum num. 2. ut locum habeat, etiam Episcopus daret Vicaria generali generalem potestatem conferendi, & postea per secundas literas inhiberet, ne procederet ad secundam collationem, antequam insinuaret sibi primam, & exspectaret secundum responsum, an vellat habere ratum; quia quoad secundas literas non videtur delegata generalis potestas conferendi, & esset in fraudem Concilii Lateranensis, id quod non valeret, citat pro hoc Jo. Andr. in cit. cap. constitutus. & ibidem Abb. num. 5. Butrio. Imol. &c.

3. Poterat tamen committi alicui facultas conferendi beneficia vacatura respectu alicujus loci restricta ad certum locum diaconis, modo ibi sint plura. Laym. in cap. cum in generali. nu. 3. Pirh. loc. cit. ex Sbroz. l. 1. qu. 53. nu. 5. & Rebuff. ubi ante. nu. 23. & 24. Potest quoque Episcopus, dum debitum alicui est beneficium in ecclesia quadam; quia v.g. canoniam sine præbenda consecutus est, mandare Vicario suo, ut proximè vacaturam ei conferat; quod enim de jure faciendum est, ut fiat, mandari seu committi potest. Pirh. num. 15. Layman. loc. cit. num. 6. citans seipsum Theol. mor. lib. 4. tract. 2. cap. 10. num. 2. Item potest committere ei facultatem recipiendi resignationem certi beneficiorum, eaque admissa, eidem committere facultatem conferendi: quia sic non committit collationem beneficiorum vacaturi, sed vacantis.

adedque jam cessat prohibitio. cap. deliberatione §. prohibemus, de off. leg. in 6. Laym. Pirh. ll. cit. Quamvis simul ac conjunctim potestatem certi beneficii resignationem recipendi, & illud conferendi committere illi non possit l. i. q. 52. num. 25. & plerique alii Laym. loc. cit. num. 4. Pirh. loc. cit. De cetero beneficii aliquis certi actu vacantis collationem committi posse Vicario indubitatum est. Sbroz. L. i. q. 53. n. 6. & q. 51. n. 21. citatis Rebuff. ubi ante. n. 14. Abb. in c. constitutus. n. 5. Bellam. decis. 443. & alios cum communis.

4. Illud hic ex dictis deducendum & notandum, mandatum conferendi datum Vicario dici speciale, non ex eo, quod detur ad conferenda certa beneficia vacatura, vel ad conferendum certis personis; id enim, ut dictum, non valeret; sed ex eo, quod ad hoc, ut Vicario concessa censatur facultas conferendi beneficia, specialiter debeat exprimi, quod facultas ei detur conferendi beneficia. Garc. de benef. p. 5. c. 8. n. 113. citans Sbroz. L. i. q. 53. Pavin. Rebuff. Cuchum &c.

5. Facultas itaque seu mandatum conferendi respectu beneficiorum vacaturorum generale esse debet: Quale adhuc dici potest si detur ad conferenda beneficia certi loci, seu partis Diocesis, modò ibi sint plura beneficia. Garc. loc. cit. n. 114. aut ad conferendum in certis mensibus. Garc. loc. cit. citans Cuchum: aut ad conferendum in simplicia tantum aut curata tantum, aut certi valoris, aut vacatura per mortem. Garc. ibid. ex Rebusto.

Quæstio 251. An, ut conferre possit Vicarius, sufficiat, cum habere mandatum generale cum clausula: quod possit omnia, que constituens seu Episcopus, seu administrandi omnia sicut ipse Episcopus?

R Esp. negativè. Garc. p. 5. c. 8. n. 118. Castrop. tract. 13. de benef. d. 2. p. 30. n. 8. citans Paris. de resignat. L. 9. q. 7. num. 34. Extrahi enim clausula cum plena & libera potestate administrandi solum infertur, posse Vicarium ea præstare, quæ ad rectam episcopatus administrationem speant, non verò posse eum exercere etiam, quæ sunt meræ gratiæ & donationis; in concessione namque administrationis, etiam liberæ, non conceditur potestas donandi. Castropal. juxta e. fin. de off. Vicar. in 6.

2. Ampliatur responsio primò, ut procedat, tametsi ab Episcopo dicatur Vicario, ut loco sui præstare possit omnia, etiam quæ speciale mandatum requirunt, quale quid est collatio beneficiorum. Nam dum nihil eorum, quæ speciale mandatum requirunt exprimitur, verba illa: etiam illa, quæ speciale mandatum requirunt: habentur pro non adjectis. Castropal. cit. n. 8. citans c. qui ad agendum, de Procurator. in 6. Molinam. tract. 5. de Just. d. 10. num. 9. Quod si tamen aliquid speciale mandatum requiriens exprimeretur, & simul adderetur: & alia omnia speciale mandatum requirentia: ed ipso ad omnia illa (modò tamen illa omnia generaliter expressa

graviora vel majora non contineant, quam sit illud speciale expressum) mandatum illud conceditur, adeoque etiam ad collationem beneficiorum. Castropal. ibid. citans Molin. ubi ante. Covar. Abb. Sbroz. L. i. q. 65; num. 5. & 7. Garc. cit. c. 8. n. 68. & 69.

3. Ampliatur secundò; ut necedum facultas illa conferendi concessa censatur, dum dicta clausula generalis est talis, ut loco Episcopi Vicarius omnia facere possit, esto speciale mandatum requirant, excepta suppressione beneficiorum, unione illorum aut præsentatione. Ex vi enim adjecta hujus exceptionis non conceditur potestas efficiendi quicquam speciale mandatum requirens; si enim per dictam clausulam generali, seclusa illa exceptione aliquorum, non censemper concedi, quod speciale mandatum requirit, nisi id ipsum in particulari exprimatur, jure sic disponente, jam etiam per adjectam illam exceptionem id conceditur; cum illa exceptione non tam ad ampliandam concessione, quam ad illius restrictionem apponatur, juxta L. i. ff. de regul. juris. Castropal. loc. cit. n. 9. ex Covar. L. 2. var. 6. 5. num. 4. & maximè n. 8. & 9. & Molin. ubi ante. d. 10. num. 9. Neque his oblitus illud: exceptio firmat regulam in casibus non exceptis: nam exceptio firmat Regulam in casibus non exceptis, modò tamen hi casus non excepti comprehendantur sub concessione; adeoque cum in praesente, jure sic disponente, nullus casus speciale mandatum requirens sub illa concessione comprehendatur, nullus casus speciale mandatum requirens non exceptus firmabitur per tales exceptiones. Castropal. loc. cit.

Quæst. 252. An potestas illa conferendi agravatur concessa Vicario ex data eidem facultate admittendi resignationes beneficiorum?

1. R Esp. primò ex data facultate admittendi resignationes absolutè & simpliciter factas; non infertur data facultas conferendi resignationes. Castropal. loc. cit. num. ii. citans Barbos. de potest. Episc. alleg. 54. num. 58. Rebuff. in addit. ad Regul. 13. Canell. Laym. in c. cum in generali de offic. Vicar. in 6. plus enim est conferre beneficia quam resignationes recipere, ut patet in Capitulo Sede vacante potente recipere resignationes, non tamen conferre beneficia libera collationis spectantia ad Episcopum. Laym. loc. cit. & quia collatio est actus omnino separatus, & cum resignatione non connexus. Castropal. loc. cit.

2. Resp. secundò ex facultate data admittendi resignationes ex causa permutationis, censetur quoque data facultas beneficia sic resignata conferendi; ed quod licet conferre beneficia permutationibus distinguatur à receptione & approbatione permutationis seu resignationis factæ permutationibus gratiæ, est tamen ita ei connexum, ut recipiens tales resignationes seu approbans permutationem obligetur permutationibus ea conferre; adeoque collatio tunc non est voluntatis sed necessitatis. & sic habet stylus communiter observatus, ut eodem tempore & contextu, quo admittuntur resignationes gratiæ, ipsæ beneficia

ficia resignata permutantibus conferantur. Unde verisimile est, Episcopum dando potestatem faciendi collationem, quae necessariò illis fieri debet. Laym. loc. cit. n. 6. Castropal. loc. cit. n. 13. citans Azor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 6. & Dominic. in c. fin. de off. Vic. in 6. Garc. p. 5. c. 5 n. 104. & 108. citans insuper Coras. de benef. p. 2. c. 8. num. 2. Zechum de benef. & pers. c. 2. contra Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. n. 104. & 106. Staphil. de lit. grat. tit. de var. mod. §. resignationes. num. 23. Barbos. ubi supra. n. 68. Felin. in c. auditio. de prescr. n. 3. apud Castropal.

3. De cetero ex data Vicario facultate admittendi resignationes, non addito: etiam ex causa permutationis, non potest Vicarius admittere resignationes ex causa permutationis factas; quia aliud est admittere resignationes, aliud dare auctoritatem permutare volentibus, ut sit in admissione resignationis permutationis gratia. Castropal. num. 12. Garc. num. 110. Garc. num. 110. citantes Rebuff. ubi ante. Contra Petrum de Perus. de permutat. benef. p. 2. q. 6. n. 23.

Questio 253. An ex data Vicario potestate destituendi seu privandi beneficis arguantur concessa eidem conferendi?

R Esp. negativè. Sicut nec vice versa concessa potestate conferendi venit potestas destituendi; tametsi enim hæc ferme conjuncta sint in potestate ordinaria, non tamen delegata seu commissa; cum hæc dependeat à voluntate committeuntis Laym. loc. cit. num. 7. Pirl. de off. Vicar. num. 53. Nec obstat, quod, qui potest destitueri, potest etiam instituere & beneficia conferre; nam etsi id verum in habente potestatem ordinariam, non tamen in eo, qui habet destitutio specialiter ex delegatione vel commissione. Pirl. loc. cit. citans Paris.

Questio 254. Num speciale mandatum conferendi concessum Vicario sit late interpretationis?

R Espond. affirmativè. Castropal. Tract. 13. d. 2. p. 30. num. 7. Barbos. de potest. Episc. alleg. 54. num. 63. Pax-Jord. L. 12. tit. 1. num. 171. Azor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 8. Sbroz. L. 2. q. 82. num. 1. si quidem talis facultas data Vicario, cum sit favor & beneficium cedens in detrimentum solius concedentis, latè, quantum fieri potest, estinterpretanda. Castropal. loc. cit. ubi illud observandum ex Cuchu, de inst. jur. can. L. 2. tit. 8. num. 90. apud Pax-Jord. loc. cit. num. 174. Quod lata interpretatione attenditur, præsertim contra concidentem; Respectu vero tertii strictè, quatenus patitur natura verborum. Porro latissimam illam interpretationem faciendam esse ab aliis, à Principe vero sive ab alio gratiam concedente illius auctoritate posse fieri interpretationem, prout illis placuerit juxta L. & ideo ff. de l. c. inter alia. de sentent. excommunicationis. Unde jam privilegium alicui concessum à Papa ad conferenda beneficia aliena Diœcesis angustè interpretandum esse, utpote afferens ordinariis collatoribus, & sic tertii conferendi facultatem.

Questio 254. Facultas illa specialiter concessa Vicario conferendi omnia beneficia, quæ spectant ad collationem Episcopi, ad quæ in specie beneficia se extendat?

1. R Esp. primò extendit se ad curata. Pax-Jord. Castropal. Barbos. ll. cit. Fagn. in c. de mandato. de Simon. n. 36. Sbroz. L. 2. q. 82. n. 1. citans Cuchum. inst. jur. can. de Vicar. Episc. num. 91. Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. n. 116. Felin. in c. causam que. de rescr. n. 14. Staphil. &c. Licet enim in provisione non veniant curata, nisi fiat de iis mentio. c. cum in illis. de prab. in 6. quia tamen dicta facultas est favorabilis, est amplianda. Sbroz. loc. cit. & hæc sub nomine beneficiorum simpliciter prolatu veniunt in materia favorabil. & non ambitiosa, & nulli prejudicanti. Castropal. Azor. Barbos. Pax Jord. Pirl. Fagn. ll. cit. Qualiter etiam procurator constitutus ad acceptandum beneficia potest etiam acceptare curata teste Imol. in c. accedens. de prab. col. 2. Staphil. de liter. grat. rubrica. de modo & form. impetrandi. vers. predicta tamen. apud Sbroz. loc. cit. num. 2.

2. Secundò ad beneficia in Cathedralibus propter easdem rationes. Azor. Pax-Jord. Castropal. Barbos. ll. cit.

3. Tertiò ad dignitates. Pirl. cit. n. 50. in fine. Pax-Jord. Barbos. ll. cit. Azor. loc. cit. q. 7. Sbroz. L. 2. q. 81. citans Gemin. in c. fin. de off. Vicar. in 6. n. 11. Lapum. alleg. 84. num. 10. Felin. ubi ante Selv. p. 3. q. 65. Cuch. ubi ante. n. 91. Abb. Mandos. Staphil. &c. Quia in materia favorabil non ambitiosa vel peccati, qualis est collatio beneficiorum, venuint dignitates. Sbroz. loc. cit. nu. 2. Quamvis n. 3. dicat, Rebuffum tit. de form. Vicar. n. 111. subiungere, tutius esse exprimere: etiam dignitates.

4. Quartò ad præbendas, capellas, officia & munia ecclesiastica. Pax-Jord. loc. cit. Sbroz. cit. q. 82. num. 1. citatis pluribus ob eandem rationem.

5. Quintò ad beneficia vacantia jam ante concessam hanc Vicario facultatem conferendi; ed quod hujusmodi provisio favorabilis sit, & ideo amplianda. Sbroz. L. 2. q. 84. num. 1. & ex eo Pax-Jord. num. 176.

6. Sexto ad beneficia post concessam illam Vicario facultatem priùs erecta, ed quod dicta concessio sit favorabilis. Castropal. loc. cit. n. 7. Quem secutus fui in foro benefic. p. 2. q. 690. n. 3. contra Barbos. cit. n. 63. Azor. cit. q. 8. Pirl. cit. Rebuff. ubi ante. n. 124. tenentes contrarium ex eo fundamento, quod ea tempore datæ aut accepta potestatis non fuerint in terum natura, & quod id colligi videatur, ut Azor. ex Clem. literas. de rescr. juncta gl. quibuscum etiam sentit Sbroz. L. 2. q. 73. ubi: ex mandato speciali conferendi non potest Vicarius Episcopi conferre beneficia de novo erecta, nisi in literis Vicariatus (dic potius: in literis concessis illius specialis facultatis conferendi, si ea seorsim à Vicariatu concessa) singularis quoque facultas conferendi illa etiam noviter erecta exprimatur.

Quæstio 258. An vi concessæ talis facultatis conferendi possit quoque commendare Vicarius in casibus, in quibus id potest Episcopus?

R Esp. Affirmative. Sbroz. l. 2. q. 83. n. 1. Barbos. cit. alleg. 54. num. 64. Azor. cit. cap. 44. qu. 10. Castropal. loc. cit. nu. 15. Pax. Jord. loc. cit. nu. 172. quia conferre est quid majus, quam commendare, & cui vi facultatis alicujus concessæ licet aliquid, quod plus est, non potest non eidem licere, quod minus est. Sbroz. Azor. Castropal. locis cit. Proceduntque haec à fortiori, dum dicta facultas concessa est Vicario sub verbo providendi, Castropal. loc. cit. quia illud significationem latiorem habet, omnèque modos provisionis propriissime comprehendit. Castropal. loc. cit. ex Gonz. gl. 17. num. 2. ubi is expresse, quod etiam includat commendam citatis pro hoc Gemin. in c. nemo de elect. in 6. nu. 7. Franc. ibidem. num. 5. Rot. decisi. 791. num. 9. part. 1. divers. Responsum tamen non procedere in Vicario speciali constituto ad conferendam (posito quod talis constitui possit) ita ut ille commendare nequeat, aferit Sbroz. cit. qu. 83. citatis Gemin. ubi ante. Felin. in cap. audit. de prescript. num. 12. &c.

Quæstio 259. An igitur etiam vi talis facultatis possit eligere & presentare, ubi ea spectant ad Episcopum?

1. R Esp. Respondebat affirmativè Azor. loc. cit. ubi expressè: Par ratione quando Vicarius accipit specialem facultatem conferendi beneficia, eo ipso intelligitur accepisse potestatem eligendi, instituendi, confirmandi, & presentandi, &c. Idem tenet Castropal. loc. cit. n. 15. citans Lambert. de jurep. part. 1. cap. 2. qu. 4. art. 4. ed quod nomine conferendi in materia favorabili, & in mandatis & facultatibus ordinariis comprehendantur omnes modi providendi, et si in mandatis otiosis sit contrarium. Procederetque hoc ipsum quoque à fortiori, si facultas illa conferendi ei data sub dicto termino providendi. Gonz. loc. cit. n. 1. citatis quamplurimi.

2. Verum contrarium tenent Pirk. loc. cit. nu. 52. Laym. in cap. cùm in generali de off. Vicar. nu. 7. Garcias part. 5. cap. 8. num. 83. citans Roch. de Curte v. honorificum. n. 25. eò quod licet conferre longè plus sit, quam præsentare, sicut etiam longè quid diversum à præsentare, adeoque etiam potestas conferendi, & potestas præsentandi valde inter se differant, à diversis autem non sit illatio, præsertim in materia stricta. Pro qua posteriori sententia videatur quoque facere illa, quæ dicta quæst. ante hanc. 3. nu. 1. nempe quod facultas generalis conferendi non extendat se ad ea beneficia, quorum collatio seu provisio non nisi iure speciali, seu non ordinario competit Episcopo (non enim per jus speciale ibi intelligi videtur solum privilegium) qualia sunt, ad quæ eligere vel præsentare haberet Episcopus, cùm id non haberet de jure ordinario, sed de jure aliquo speciali, v. g. quia vi fundationis à se facta, vel donatione sibi facta haberet juspatriotatus,

Quæstio 260. An facultas conferendi beneficia extendat se quoque ad resignationes recipiendas?

R Esp. Affirmative probabilem censer Castropal. loc. cit. nu. 10. eò quod resignatio solum posse fieri coram Superiore potente beneficium resignatum conferre, ut gl. in Clem. unic. de renunc. v. manibus. adeoque cum Vicarius sit Superior, & possit resignata conferre, poterit & resignationes admittere. E contra Pirk. loc. cit. n. 52. absolutè negat posse Vicarium vi concessa facultatis conferendi admittere resignationes sive factas simpliciter, sive permutationis gratiæ; eò quod haec sunt diversæ potestates, à quarum una non licet argumentari ad alteram. Citat pro hoc Parisum de resign. lib. 7. qu. 24. nu. 15. &c. 16.

Quæstio 261. An Vicarius conferens vi dictæ facultatis sibi concessæ conferat tanquam Ordinarius?

R Esp. Negative, sed dicitur illa conferre tanquam delegatus seu specialis commissarius. Sbroz. lib. 2. qu. 88. nu. 1. citans Felin. in cap. licet de off. Ordinarii. 1. Pavin. de potest. Capit. sede vac. part. 2. qu. 10. nu. 31. Paris. conf. 80. nu. 13. in 4. Cuch. Insti. Jur. can. de Vicar. Episc. nu. 112. Unde jam etiam à tali collatione appellari poterit ad Episcopum. Sbroz. loc. cit. nu. 2. citatis Pavin. Paris. ubi ante. Gemin. Franc. in cap. 2. de off. Vicar. in 6. Cuch. n. 113. Milis. in repertor. v. Vicar Episc.

Quæstio 262. Num Episcopus, postquam Vicario suo contulit dictam facultarem, posset adhuc concurrere cum illo, illùnque prævenire in conferendo?

1. R Esp. Affirmative. Barbos. cit. alleg. 54. n. 65. Pax. Jord. cit. loc. nu. 181. Azor. cit. cap. 44. qu. 12. Pirk. ad iur. de off. Vicar. nu. 55. Laym. ad o. cùm in generali, tit. eod. in 6. nu. 2. Sbroz. l. 2. qu. 93. etiam quamplurimos. Dando enim istam facultatem Vicario, non dedit illam privativè, seu privando se illa, sed cumulativè, retinendo semper sibi quoad hoc maiore potestate, quemadmodum dicitur de Papa concedente Episcopis alternati. vam, quin &c, ut Sbroz. loc. cit. nu. 3. per collationem factam ab Episcopo Vicarius censetur revocatus quoad illam collationem.

2. Unde jam etiam, si uterque Episcopus & Vicarius contulerint, & non constaret, quis eorum prius contulisset, preferri deber collatio facta ab Episcopo. Azor. Pirk. Laym. Pax. Jord. locis cit. Sbroz. lib. 2. qu. 94. Ampliatur idipsum, ut procedat, etiamsi Episcopus contulerit beneficium extra diæcesin eadem die, quo contulit Vicarius. Pirk. ex Sbroz. loc. cit. num. 3. citante pro hoc Lambert de jurep. lib. 2. part. 3. qu... art. 3. Corvar. lib. 3. variar. resol. cap. 20. num. 8. Cuch. ubi ante. nu. 97. Restringitur è contra, ut non procedat, ubi provisus à Vicario accepisset jam possessionem ante provisam ab Episcopo; quia melius est conditio possidentis. Sbroz. loc. cit. nu. 5. citans Cuch. ubi ante, num. 44. Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. num. 213. Item si in collatione facta à Vicario ad esset dies & hora, & in collatione facta ab Episcopo tantum ad esset dies. Idque ideo, quia colla-

tio Vicarii magis determinatum tempus habet. Sbroz. citans Jason. in l. i. ff. solut. matrim. n. 6. quemadmodum hæc dicuntur de Papa concurrente cum inferioribus collatoribus. Item si prævisus à Vicario priùs acceptasset collationem sibi factam. Sbroz. num. 8. Porro quæ hic dicta de Vicario & Episcopo. Sbroz. loc. cit. num 4. exten- dit ad Capitulum sede vacante, ejusque Vicarium, ita ut præveniens vel in dubio collatio a Capitulo facta prævaleat collationi factæ à Vicario, cui à Capitulo potest illa conferendi commissa. citat pro hoc Pavin. de potest. Capit. Sed. vac. p. 2. q. 10. n. 21. Calder. conf. II. de off. Vicar.

Quæstio 263. An Vicarius instructus facultate conferendi, conferre possit beneficia constitutus extra provinciam.

1. R Esp. affirmativè. Fagian. in c. presentata. R de Testibus. n. 12. Sbroz. L. 2. q. 102. n. 4. citatis quamplur. Castrop. Tract. 13. d. 2. p. 30. d. 16. citans Azor. inst. mor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 9. Garcias. p. 5. c. 8. n. 126. citans Covar. L. 3. var. c. 20. n. 28. Sanch. de matrim. l. 3. d. 34. num. 19. Paris. de resign. l. 2. q. 24. n. 32. Menoch. de arbit. l. 1. q. 43. num. 19. Lamb. de jurep. p. 2. l. 2. q. 2. c. 6. n. 3. Coraf. de benef. c. 8. n. 3. &c. Contra Bald. in l. 2. ff. de off. Procons. n. 1. Barbat. in c. novit. de off. leg. Germon. de Indult. Cardin. §. tibi quod ad. n. 89. hoc uixos fundamento, quod licet Ordinarius possit exercere jurisdictionem voluntariam extra territorium, id tamen non possit locumtenens ordinarii inferioris à Principe, ut Bald. loc. cit. Bartol. in l. cunctis populos. c. de Sum. Trinitate. Franc. in c. cum in generali de off. Vicar. in 6. Quod tamen fundamentum leve est, cum Vicarius Generalis Episcopi sit Ordinarius; & ad summum locum habeat in locumtenente Ordinarii, non Ordinario. Ad hæc non magis præjudicium aut injuria irrogetur Episcopo per exercitam in ejus Diœcœli jurisdictionem hanc voluntariam ab Episcopo exitaneo, quam ab hujus Vicario, cum absque strepitu & figura judicii exerceatur, esto jurisdictione Vicarii in hoc, nimurum quod ad conferenda beneficia sit delegata, & non ordinaria, sicut est Episcopi (ut Garcias num. 129. contra Corafium. Boërium, Sbrozium) nam etiam delegata jurisdictione voluntaria concessa ab inferiore à Principe recte exercetur extra territorium ob rationem datam. Garc. cit. n. 129. ex Sanch.

2. Neque his obstat citata L. 2. de off. Procons. in qua se fundant adversarii. Nam (quod solum dicitur in cit. Lege) licet Legatus Proconsul à punto, quo Proconsul Urbe egressus fuit non habeat jurisdictionem neque intra, neque extra provinciam, quia hanc dare non potest Proconsul Legato suo, quoisque Provinciam fuit ingressus; per hoc tamen non negatur, quod Proconsulem ingresso in provinciam, Legatus ejus sicut & ipse Proconsul non possit exercere jurisdictionem voluntariam extra provinciam seu Diœcœli. Garc. n. 130. Castrop. L. c. n. 15.

3. Responsonem quoque ampliat Sbroz. loc. cit. num. 6. ut Episcopus committere etiam possit Vicario alterius Episcopi in aliena Diœcœli residenti collationem beneficiorum sua Diœcœli, adeoque is existens extra Diœcœli, in qua sunt beneficia conferenda ea conferre possit. Sed vide, quonodo hæc consistant cum

eo, quod Episcopus alteri à suo Vicario Generali committere nequeat collationem beneficiorum. Fortè hæc ampliatio locum habet, ubi Episcopus Vicario illius alterius Diœcœli hic & nunc committeret seu delegaret collationem unius alteriusve beneficii.

4. De cetero quod dictum in hoc punto de collatione rigorose tali facienda à Vicario, idem dicendum de institutione rigorose tali & confirmatione. Licet enim necessarium sit priùs à Vicario cognosci aptitudinem præsentati & electi, potest tamen hæc cognitione esse extrajudicialis, & sic una cum institutione ab eo fieri extra Diœcœli. Garc. loc. cit. n. 138. junctio n. 142. Castrop. loc. cit. num. 17.

Quæstio 264. An Vicarius habens dictam facultatem conferendi possit conferre Episcopo, à quo habet illam facultatem, vel etiam sibi ipsi?

1. R Esp. ad primum negativè Castrop. loc. cit. num. 19. citatisque ab eo Azor. cit. c. 44. q. 13. Sbroz. L. 2. q. 91. n. 1. & 2. Garcias loc. cit. n. 143. citans Rebuffi, in pr. tit. de forma Vicar. n. 82. Coraf. p. 2. c. 8. num. 6. Quintanadv. l. 1. Ecclesiast. c. 5. num. 7. Debet enim inter dantem & accipientem esse distinctio. Jam verò Episcopus ejusque Vicarius unum tribunal, unâque personam & corpus constituant, ut & id ex eo patet, quod à Vicario conferente beneficium inhabili non fiat dévolutio ad Episcopum, iuxta c. 2. de consuetud. in 6. & c. Romana. de appellat. in 6. Castrop. Garc. II. cit. citatiique ab illis.

2. Limitat tamen hoc ipsum Garc. n. 144. ut intelligendum videatur, quando Vicarius conferret ut ordinarius; quia nimurum simul cum jurisdictione generali & ordinaria potestate data ei esset potestas conferendi. Supponit enim & fusè tradit Garc. à n. 41. quod cum illa, quæ speciale mandatum requirunt, committuntur simul cum designatione Vicariatus seu jurisdictione generali & ordinaria potestate (aut etiam, dum ea separatis ac postea committuntur ab Episcopo, non solùm faciente mentionem Vicariatus, salutando illum & compellando Vicarium suum, ut Jo. And. sed dicendo; quod commissionem alias datam extendat, ut Garc. n. 44.) tunc Vicarii esse in omnibus Ordinariis. c. translato. de confit. Unde fiat, ut nunquam appelletur à Vicario Generali ad Episcopum, etiam in iis, quæ speciale mandatum requirunt; quia solent simul cum potestate ordinaria committi; citatque præ hac doctrina sua Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. n. 8. Felin. in c. corrigenda, de off. Vicar. n. 1. Sbroz. l. 1. q. 67. n. 3. &c. Secus proinde esse air Garc. n. 144. Seu Vicarium posse Episcopo conferre beneficium, si conferat ut delegatus. Cujus tamen contrarium tenet Castrop. cit. n. 19. eò quod, dum hæc delegata potestas ab Episcopo proveniat, si Episcopus vi illius acquirere possit beneficium, ipse sibi censeretur providere beneficium, quod alienum est ab usu Ecclesia; cum provisio beneficij à bene ficiato ortum habere nequeat, ne detur locus ambitioni.

3. Limitat quoque hoc ipsum Sbroz. loc. cit. hoc modo: nisi Vicarius Episcopi creatus esset auctoritate apostolica, quia tunc poterit conferre Epi-

Episcopo, pro quo citat Rebuff, ubi ante num. 83, & ait, id norandum pro Vicariis & Commissariis Apostolicis, qui in dies in Episcopatibus per Papam deputantur propter Episcorum inhabilitatem & impedimentum.

4. Resp. ad secundum quoque negativè. Sibi enim ipso conferre beneficium est prohibitum Sbroz, loc. cit. n. 2. citans plures. item l. 2. q. 92. num. 1. juxta c. fin. de Institut. c. per vestras. de jure. cum adductis per Pavin. de potest. capit. Sede vac. p. 2. q. 5. num. 19.

Questio 265. An substitutus à Vicario habente facultatem substituendi in ordine ad conferenda beneficia, possit ipsi substituenti conferre beneficium?

Responder affirmativè Sbroz. L. 2. q. 92. n. 2. citans Rebuffi, ed quid, ut Rebuffi tract. de nominat. q. 8. num. 28. contra Pavinum. de potest. capit. Sed. vac. p. 2. q. 5. num. 9. substitutus à Vicario non capiat auctoritatem à Vicario substituente, sed ab Episcopo juxta c. non indiscret. de procurat. Melius respondet Castrop. loc. cit. n. 9. citatis Garciam cit. c. 8. num. 145. distingendo: nimurum, quid si Episcopus designaret Vicarium Generalem cum potestate substituendi sibi alium Vicarium cum clausula: Quem nos Vicarium nunc prout ex tunc cum eadem potestate constituius: videatur talis Vicarius substitutus, non Episcopo, sed Vicario substituenti posse conferre beneficium; ed quid is non à primo Vicario, sed ab ipso Episcopo, acceperit potestatem conferendi; dum vero substitutus ille Vicarius constitutus est à Vicario Generali, in casibus nempe, in quibus is independenter ab Episcopo aliam deputare potest, non potest Vicario, à quo constitutus conferre beneficium, quia jam militat eadem ratio, quare ipse Vicarius Generalis Episcopo, à quo constitutus conferre nequeat beneficium.

Questio 266. An Episcopus stare teneatur collatione factæ à Vicario suo?

Resp. affirmativè, ubi nimurum contulit legitimè & idoneo, & non contra formam mandati ad conferendum. Sequitur ex dictis supra, ubi an Episcopus contravenire possit gestis à Vicario. Secus. si contulit contra formam mandati, vel non legitimè Sbroz. L. 2. q. 79. arguento l. diligenter ff. mandati & c. dilecta. de rescript. subiungit quoque Sbroz. loc. cit. n. 2. ex Rebuffi. in pr. tit. de Vicar. Episc. n. 4. teneri hoc casu Vicarium illi, cui contulit, ad damna & expensas. Item teneri illi conferre aliud beneficium juxta c. inter cetera. de prab. & ibi DD.

Questio 267. An, si Vicarius contulit indigno, is ejusque Episcopus pro illa vice privatus sit potestate conferendi?

Resp. ad primum affirmativè Sbroz. l. 3. q. 28. n. 1. ubi: si Vicarius contulit indigno, digne amplius illud non poterit conferre, tanquam jam functus officio suo. c. compromissarios. de elect. in 6. sicut Judex, qui sententiam protulit, quam revocare non potest. l. Judex. ff. de re judic. c. in literis. de off. deleg.

2. Resp. ad secundum negativè Sbroz. l. 3. q. 27. n. 1. Nam cum Episcopus committens Vicario facultatem conferendi censeatur mandasse, ut idonea personæ conferat, adeoque Vicarius conferens indigno transgressus est limites mandati, id Episcopo nocere non debet, quod minus ad eum redeat potestas conferendi, seu is digno conferre possit; neque enim culpa officialis aut Vicarii domino nocere debet. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 9. citans Rebuffi. in pr. tit. de Vicariis. n. 41. & tit. de form. Vicariis. n. 140. vide me ipsum. Fori benef. p. 2. q. 753.

Questio 268. An collatio facta à Vicario Episcopi excommunicati valeat?

Resp. non valere collationem factam à Vicario tempore, quo excommunicatus est Episcopus. Sbroz. l. 3. q. 17. num. 3. citat pro hoc Aret. in c. cum non ab homine. de judic. col. penult. Paris. conf. 89. vol. 4. Rebuffi. in pr. tit. form. Vicar. num. 217. & seq. Idemque esse, dum Episcopus interdictus est vel suspensus, ait Sbroz. loc. cit. n. 4. citatis Paris. & Rebuffi. ubi ante. Bertach. Tract. de Episc. l. 4. p. 5. n. 69. Item non valere collationem factam à Vicario, quando persona Episcopi est inhabilis ad conferendum, ait Sbroz. cit. num. 4. ex Caldas alleg. 56. n. 2. Verum hæc intelligenda, ubi Episcopus esset excommunicatus non toleratus (idem est de suspensiō & interdicto) Sbroz. loc. cit. n. 6. Paris. loc. cit. in fine. Quibus contrarium sentire videtur Rebuffi. loc. cit. n. 228. dicens, Vicarium non posse conferre Episcopo excommunicato, suspensiō, interdicto, etiam Episcopus & Vicarius ignorant excommunicationem; ed quid quæ geruntur ratione privati officii, non sit differentia inter occultum & publicum excommunicatum, securus ac accidit in iis, quæ geruntur ratione officii publici. Quam Rebuffi sententiam refutare cupiens Sbroz. num. 9. citatis Innoc. in c. si verò, de sent. excommun. Abb. in c. veritatis tit. eod. n. 43. Paris. conf. 89. num. 23. & seq. vol. 4. Felin. &c. ait, collationem exerceri à dignitate, & non à persone, & dignitatem non esse excommunicatam. Verum hæc refutatio non videtur solida, cùmetiam locum habeat in excommunicatione non tolerato & notorio. Melior est refutatio, quam subiungit Sbroz. ad finem. n. 9. Quid collatio fieri dicatur ratione officii publici, ut Franc. Marc. q. 969. n. 7. & 10. De cetero contra ipsam responsum esse viderur, quid habet Sbroz. num. 10. nimurum quid locum non habeat in delegato excommunicati, utpote cuius jurisdictio non suspenditur excommunicato delegante ex ratione, quia Vicarius in causa sibi delegata non facit idem consistorium cum Episcopo. Nam Vicarius instructus facultate illa conferendi non confert tanquam Ordinarius, sed tanquam delegatus juxta dicta paulò supra.

Quaestio 269. An & qualiter valeat collatio facta à Vicario revocato, vel post mortem Episcopi?

1. **R**esp. ad primum: Vicarius habens facultatem conferendi si revocatus vel amotus fuerit ab officio per Episcopum, valet adhuc collatio facta ab eo revocationem ignorantiae. Sbroz. lib. 3. qu. 36. nu. 6. citans Bertach. ubi ante. part. 1. lib. 4. quast. 21. Roman. singul. 57. Boér. decis. 347. n. 12. & 13. Rebuff. ubi ante n. 210. &c. Garc. de benef. part. 5. cap. 8. nu. 174. citans Sanch. de matrim. lib. 3. d. 30. nu. 11. Paris. de refign. lib. 7. qu. 24. n. 41. Lancell. de attent. part. 3. cap. 10. num. 23. Coras. de benef. part. 2. cap. 8. nu. 8. Selvam. &c. In revocatione enim facta per Episcopum requiritur intimatio per ipsum Episcopum, aut de ejus ordinatione facta, alias valebunt gesta per Vicarium, etiam si habeat notitiam revocationis: quin & etiam si revocatio hac sit publicè nota. Garc. loc. cit. nu. 176. citans Sanch. ubi ante. Boér. decis. 347. Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. nn. 210. Cuchum lib. 3. tit. 8. nu. 143. Quin & Episcopus licet revocari Vicarium, non censetur tamen voluisse hanc revocationem effectum habere antequam sit ei pro ejus parte intimata, non sequac in ipsa constitutione Vicarii. Garc. nu. 177.

2. **R**esp. ad secundum: collatio facta à Vicario revocato per mortem aut translationem Episcopi, aliave vacationem Episcopatus valeat, Vicario haec vacationem ignorantiae. Garc. loc. cit. nu. 175. citans Gonz. gl. 15 § 2. nu. 19. & § 5. proem. n. 103. Lancell. ubi ante. nu. 24. Paris. &c. testansque sic decisum à Rota in Ianensi canonici anno 1546. Tametsi enim revocatio, seu potius exspiratio Vicariatus habeat suum effectum etiam non intimata morte Episcopi, aliave vacatione Episcopatus; ed quod sit à jure ipso facta, ut Sanch. loc. cit. num. 4. Felin. in cap. ex part. de rescript. num. 8. Paris. apud Garciam num. 178. Valent tamen gesta per eum, quando communiter ignoratur mors, quamvis ipse Vicarius sit conscius illius; ut etiam, quando est communis error, aut ignorantia revocationis etiam ipsi intimata; non autem quando communiter scitur mors, licet Vicarius eam ignoret. Garc. num. 179. ex Sanch. loc. cit. nu. 4. & 11. & d. 22. nu. 59.

Quaest. 270. An valeat collatio facta à Vicario non habente alias facultatem conferendi praesente & paciente Episcopo?

Resp. Affirmative: quia talis scientia & patientia habetur pro legitima concessione seu licentia saltem tacita quoad illum actum, et si non sit approbatio seu licentia generalis simpliciter & aboliuit confereendi beneficia. Pith. ad tit. de offic. vicar. nu. 55. in fine. citans Sanch. de matrim. lib. 3. d. 35. nu. 20. & 22. Sic quoque valere collationem post revocationem Vicarii intimatam scientie & paciente Episcopo; ed quod vel sic renovata sit potestas confereendi, tradit Sbroz. cit. qu. 36. nu. 11. citato Rebuff. loc. cit. nu. 213. diligentiente Boér. loc. cit. eà ratione, quod potestas confereendi tacite non detur, nisi expresse constitutatur, cap. fin. de off. Vicar. in 6. quod verum dicit Sbroz. de ipsa colla-

tione, nimis quod ratiocinatio collationis nulliter facta non teneat, nisi quatenus de novo conferatur.

Quaestio 271. An Vicarius cognoscere possit de collatione facta ab Episcopo?

Resp. Negativè. Sbroz. lib. 2. qu. 95. citans Be-ro. conf. 14. nu. 6. vol. 1. eà ratione, quia inferior factum superioris rescindere non potest. cap. cum venissent. de instit. cap. ut nostrum, de appellat.

Quaestio 272. Num mandatum Apostolicum de conferendo presentatum Vicario liget Episcopum absentem & ignorantem hoc mandatum (de Episcopo enim presente & sciente illud non est dubium quin liget illum) quod minus ille conferre valeat?

Resp. Nonconveniunt in hoc Doctores, non sufficere fieri presumptionem Vicario, & quod si Episcopo in remotis agente mandatum fuerit presentatum ejus Vicario vel Capitulo, & Episcopus hoc ignorans contulit praebendam primò vacantem, tenere collationem, tenet apud Sbroz. lib. 2. qu. 106. Joan. And. in cap. soli de confess. preb. in 6. Contrarium apud eundem Sbroz. num. 2. tenet Selva de benef. part. 2. qu. 2. num. 4. & 6. ubi: quod licet Episcopus absens contulerit beneficium vacans, ignorans intimationem mandanti Apostolici vel nominationis sive factam suo Vicario, non valeat in prajudicium nominati: quia Episcopus & Vicarius sunt unum & idem. Quod ipsum tamen declarat loc. cit. Selva, ut, si praefatum fuisset Vicario Episcopi in subdium, eo quod haberet non poterat copia Episcopi, tunc non ligaret Episcopum, & in hoc casu dicit procedere lenteatiam Jo-Andriez.

Quaestio 273. An, dum plures sunt Vicarii, sufficiat mandatum Apostolicum presentari jecu insinuari uni ex illis?

Resp. Spondet Sbroz. lib. 2. qu. 105. sufficere, citatis pro hoc Rebuffi tract. de nominat. quast. 14. num. 6. & 64. & Rub. de collat. §. teneantur. v. aut eorum variis in concord. Sciv. de iure part. 2. qu. 14. num. 11. qui tamen ipsum declarat procedere, ubi Vicarii haberent potestatem conterendi in solidum, nec potestas unius ab altero dependet.

Quaestio 274. An Vicarius sine speciali commissione possit recipere resignationes beneficiorum?

1. **R**esp. Negativè. Ventrigl. tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 9. Pax Jord. lib. 12. tit. 1. nu. 169. Paris. de resignat. lib. 7. qu. 24. num. 1. & 2. Barbos. juris eccles. lib. 3. cap. 15. num. 12. Sbroz. lib. 2. qu. 130. Castropal. tract. d. 3. part. 2. §. 2. num. 3. Garc. part. 11. cap. 3. num. 55. Pith. ad tit. de renunc. nu. 73. Zezoia in pr. Ep. part. 1. v. renunc. num. 54. Riccius in pr. aurea regol. 471. Rationem hanc dat Sbroz. loc. cit. num. 2. quod si possit regulariter recipere resignaciones, qui potest etiam invitum defi- tuere

De Potestate Vicarii in re Beneficiaria:

98

tueri beneficio. Pro quo citat Innocent, & alios in cap. quod in dubiis de renunc. Abb. in cap. cum olim, de major. & obed. col. antepenult. De quo vide dicta à nobis accuratis in Foro benef. part. 3. quasf. 389. num. 6. nempe id verum non esse nisi in eo, qui ex jure communii habet potestatem destituenti, non vero qui id ex jure & commissione speciali habet, Paris. loc. cit. quasf. 24. num. 19. Laym. in cap. cum in generali. de off. Vicar, in 6. num. 6.

2. Potest tamen Episcopus Vicario suo committere hanc facultatem. Sbroz. loco cit. num. 5. citans Pavin. de potest. Capit. sede vac. Parisius loc. cit. num. 22. citans Selv. part. 2. qu. 21. Abb. in cap. constitutus. de concess. præb. num. 5. & sic de cœlum à Rota, & habere communem inquit idem Parisius.

3. Solet etiam quandoque Papa deputare administratorem, quem mittit ad regendam ecclesiam Cathedralem, vel Metropolitanam, donec Episcopus perveniat ad legitimam ætatem. Quandoque vero Vicarium Apostolicum, quem mittit cum Brevi de consilio Cardinalium præpositorum negotiis Episcoporum ad gubernandam ecclesiam, donec causa Episcopi inquisiti cognoscatur & decidatur, vel suspensio tollatur. Et talis administrator & Vicarius Apostolicus potest recipere resignationes beneficiorum, inspectis verbis, quæ solent apponiri in concessionibus. Paris. loc. cit. à nu. 23. juncto nu. 27. qui etiam nu. 25. ait, tales habere ordinariam jurisdictionem, & dicti Ordinarios, quidquid dixerint in contrarium alii, habere nempe illos jurisdictionem delegatam.

4. Potest quoque talis administrator Apostolicus constituere Vicarium generale cum potestate conferendi beneficia, & recipiendi eorum resignationes. Paris. loc. cit. qu. 24. nu. 74. citans Butt. decif. 224. nu. 2. Nec obstat, quod locumtenens alium locumtenentem deputare nequeat; non enim id potest, dando ei totam jurisdictionem, abdicando eam à se, & faciendo eum Ordinarium, fucus ac contingit in præsentis casu. Paris. loc. cit. num. 75.

Quæstio 24. An & qualiter in generalibus clausulis censeatur Vicario concessa ab Episcopo hac facultas recipiendi resignationes?

2. **R**esp. Primo: Non adhuc hæc ei concessa censetur, dum constitutus cum potestate administrandi in spiritualibus & temporalibus, cum honoribus & præminentibus datis aliis Vicariis, & cum plena & omnimoda potestate de omnibus cognoscendi; quin & absint in mādītatio alia adhuc verba generalia & prægnantia; è quod debeat fieri specialis mentio de receptione resignationis. Paris. loc. cit. nu. 6. quemadmodum ex commissione amplissima ei data ab Episcopo, etiam in qua dictum fuit, ut omnia possit quæ ipse Episcopus, adhuc conferre non poterit beneficia juxta Parisius loc. cit. n. 7. citantem pro hoc Pavin. de potest. Capit. sede vac. part. 2. qu. 10. Decimum conf. 128. col. 1.

2. Secundò, non censetur adhuc concessa, si Vicario data fuisset facultas conferendi omnia &

singula beneficia vacanta. Paris. loc. cit. nu. 15. id que sive resignationes illæ sint absolutæ, sive factæ permutationis gratiæ. Laym. loc. cit. num. 6. citans Sbroz. 4. 2. q. 7.

3. Tertiò, etiamsi Vicario concessa foret potestas destituendi omnes & singulos beneficiarios, Paris. loc. cit. nu. 19. juxta dicta quasf. præced. num. 19. ut nec è contra destituere potest seu privare beneficio, etiamsi ei concessa potestas recipiendi resignationes. Laym. loc. cit. num. 6. cum plus sit & majoris potestatis destituere, quam recipere resignationes. Laym. ibid.

4. Quartò, de ceterò data ei hac facultate recipiendi resignationes beneficiorum, poterit recipere resignationes omnia beneficiorum, sicut potest si Episcopus concedens hanc facultatem, Paris. l. 7. q. 24. n. 28. adeoque subjectorum juripatronatus, electivorum, Paris. cit. n. 28. reservatorum Papæ. Paris. n. 30. nisi forte concessa illi fuisset hac facultas cum hac limitatione: omnium beneficiorum spectantium ad collationem Episcopi. Paris. num. 31. Item poterit recipere resignationes, factæque ex ab illo tempore, quo erat irregularis, aut aliter, inhabilis valebunt, si communiter reputabatur habilis (sufficit enim communis reputatio de habilitate juxta L. Barbarius. de officio Praetoris. quæ etiam in spiritualibus locum habet, Paris. num. 47.) sicut in eo casu valeret receptio resignationis factæ per Episcopum inhabilem. Paris. num. 44.

Quæstio 25. An beneficiorum spectantium ad institutionem, seu collationem necessariam Episcopi resignationes recipere possit Vicarius, cum quando dicta institutio competit quoque Vicario sive in concessione Episcopi speciali, sive ex ordinaria?

Respodet affirmativè ex Pavino de potest. Capit. sed. vac. part. 2. qu. 10. nu. 7. Sbroz. lib. 2. q. 130. num. 5. è quod sicut tunç potest Vicarius instituere præsentatum à Patrono, ita & possit recipere resignationem tanquam præambulam institutionis, ut per similia ait probari à Pavino. Verum videtur id melius negari: quemadmodum enim ex eo quod conferre possit, non sequitur quod beneficiorum, quæ conferre potest, resignationes recipere possit, etiamsi non minus ista receptione sit præambulum ad collationem, quam receptio resignationis beneficiorum, ad quæ instituere potest ut præambulum ad illam institutionem. Non obstante etiam, quod institutio illa sit necessitatis: nihil enim ista necessitas facit ad receptionem resignationis, dum illa non magis per hoc evadat actus necessarius, quam receptio resignationis beneficiorum, quæ conferre potest,

* *

Quæstio

Quæstio 277. An beneficia dimitte saltem possint coram Vicario Episcopi, quæ relinquentia sunt, quia obtenta sunt alia cum iis incompatibilia.

Resp. affirmari hoc ipsum à Sbroz. L. 2. q. 130. num. 6. videturque id ipsum satis probabile; cum simplex talis cessio seu demissio (quæ adhuc facienda coram superiori Laym. in c. quidam, de renunc. n. 2.) sit solummodo voluntas non habendi amplius tale beneficium ut suum, ad quam voluntatem seu demissionem cogitur à lege beneficiatus recipiens beneficium aliud cum priore incompatibile. Sufficere vero videatur, talem voluntatem declarare coram superiori, absque eo, quod ejus positivus consensus, seu admisso positiva dicta dimissionis requiratur, sicut ea alias requiritur in resignatione propriæ & rigidè tali, erit simplex sit. Ego fori benef. p. 3. q. 234. n. 6. cum definiatur talis resignatio; eis dimissio spontanea proprii beneficii coram legitimo superiori id acceptante. Laym. ad tit. de renunc. sub initium. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 7. n. 1. Azot. p. 2. l. 7. 6. 19. q. 1.

Quæstio 278. An ex facultate admittendi resignationes beneficiorum recte inferatur facultas resignata coram se conferendi, aut etiam privandi beneficii?

1. **R**esp. ad primum satis de eo dictum quest. 251.

2. Resp. ad secundum negativè; cum privare posse beneficiatum sit longè majoris potestatis. Laym. in c. q. 2 in Generali, de officio Vicar. in 6. n. 6. Quin & si privare non esset majoris potestatis quā recipere resignationes, adhuc ex uno non sequetur aliud, ut dictum alias, quia adhuc sunt longè diversa.

Quæstio 279. An Vicarius, qui facultatem recipiendi resignationes accepit, possit admittere factas permutationis gratiæ?

Respondet negativè Garcias de benef. p. 5. c. 8. num. 110. eò quod aliud sit: admittere resignationes; aliud dare autoritatem permutare voluntibus; ut sit in admissione resignationis ex causa permutationis. Citat pro hoc Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 104. Zerol. pr. Episc. v. Vicarius, §. 10. contra Pet. de Perusi. de perm. benef. p. 2. q. 6. num. 23. alias 40. quatenus ibidem tradit; quod si tale esset beneficium, quod posset renunciari in manibus inferioris ab Episcopo, quia talis inferior haberet potestatem instituendi, tunc in talibus beneficiis permutandis Vicarius Episcopi autoritatem interponere posset, qui haberet eandem ordinariam potestatem quam Episcopus.

Quæstio 280. An Vicarius habens potestatem recipiendi resignationes factas permutationis gratia possit quoque beneficia resignata causa permutationis conferre?

1. **R**esp. negari id ipsum à Sbrozio. L. 2. q. 71. num. 9. ubi expresè: etiam, si Vicarius potestatem haberet recipiendi resignationes beneficiorum

permutationis gratiæ, vel simpliciter, non poterit conferre resignata absque speciali mandato conferendi. Rota decisi. 5. alias 397. num. 2. & 3. in novis. ubi etiam in dubio reliquit, nisi specialis conferendi commissio distinctè fieret post factam resignationem. Citat in super pro hoc Gemin. in c. fin. n. 10. de off. Vicar. in 6. Calder. conf. 3. & plurimos alios.

2. E contra id ipsum affirmant Garc. p. 5. c. 8. num. 104. juncto n. 104. citans pro hoc Dominic. in c. fin. de off. Vicar. in 6. num. 10. Coras. de benef. p. 2. c. 8. num. 2. Zechum &c. item Castrop. de benef. d. 6. p. 3. §. 3. n. 3. contra Rebuff. & Barbos. eò quod collatio illa non sit voluntatis sed necessitatis, & verisimile sit, quod Episcopus dando potestatem recipiendi resignationes ex causa permutationis voluerit dare potestatem faciendo collationem, quæ necessario illis fieri debet. Et maximè, quia in permutatione eodem contextu solet admitti utriusque renunciatio, & pariter fieri utriusque collatio. Sive quod licet ista duo: Recipere talem resignationem, & conferre, sint tamen omnino conexa; Dum enim beneficium resignatur ex causa permutationis, ea conditio ne resignatur, ut permutanti concedatur; Ad eam que admittens resignationem admittat eo ipso conditionem. Quomodo autem hanc conditionem admittere potest, si non possit ea beneficia conferre, nec collatorem ad ea conferenda cogere?

Quæstio 281. An, & qualiter concessa Vicario hac facultate recipiendi resignationes beneficiorum, subsisterat receptio resignationis facta ab illo post mortem Episcopi, aut revocationem sui ab officio?

1. **R**esp. primò subsister si obitus Episcopi ignorabatur à Vicario, quando faciebat dictam receptionem. Paris. de resign. l. 7. q. 24. num. 33. Barbos. Jur. Eccles. l. 3. c. 15. num. 12. citans Sbroz. L. 3. q. 36. n. 10. Sperell. for. Eccles. decisi. 30. n. 16. Proceditque id ipsum, etiam si Vicarius potuisse scire mortem Episcopi. Paris. loc. cit.

2. Secundò subsister, etiam si Vicarius scivisset mortem Episcopi, dum hæc alias communiter ignoratur. Sperell. loc. cit. juxta Legem Barbari. utpote quæ se fundat in errore ceterorum; contrarium tamen est, ubi mors vel renunciatio communiter scitur, et si Vicarius ipse eam ignoraret. Vide dicta de collatione facta à Vicario Quest. 268. Porro quod dictum hic de morte, idem procedat in renunciatione & translatione Episcopi, ita ut si is resignasset Episcopatum in Urbe, vel translatu fuisse in alium Episcopatum, subsisteret receptio resignationis facta à Vicario, antequam is de dicta renunciatione vel translatione notitiam habuisset. Paris. loc. cit. n. 38. dicens sic decisum à Rota in Oretana Canonicatus.

3. Tertiò subsister facta talis à Vicario receptio post expressam ejus revocationem, ubi eam ignoravit. Paris. loc. cit. n. 41. subjungens num. 43. præsumi in dubio ignorantiam revocationis.

4. Quartò subsister adhuc ubi revocatio hæc intimata est Vicario, ubi de cetero adest communis error & ignorantia revocationis juxta ea, quæ de collatione dicta Quest. 268. & dicenda infra in genere de gestis à Vicario post mortem Episcopi cuius est Vicarius, aut post ejus ab officio amotionem.

Quæstio

Questio 282. An Vicarius posset pensionem imponere beneficiis (intellige iis, quibus & quomodo eam imponere potest Episcopus) sine speciali ejus commissione?

Resp. negativè. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 13. Pax. Jord. L. 12. cit. 1. num. 169. Barbos. de potest. Episc. alleg. 14. n. 77. Garc. p. 1. c. 5. num. 317. Sbroz. L. 2. q. 71. n. 24.

Questio 283. An Vicarius posset sequestrare possessionem beneficium cum fructuum custodia apud idoneam personam?

Respondet Sbroz. L. 2. q. 127. id eum posse tanquam Ordinarium in casu Clem. i. de sequestro possit. & fructum, ubi Canonista, & latè Vestrius in pract. l. 7. c. 2. n. 1.

CAPUT QUINTUM.

De Sustentatione, Amotione Vicarii, gestisque ab eo post amotionem.

P A R A G R A P H U S I.

De sustentatione Vicarii.

Questio 284. An Vicario Generali Episcopi posset ac debeat dari salarium?

Resp. ad primum affirmativè Fagni. in c. quoniam. ne Prelati vices suas. à n. 8. Licet enim jurisdictionem ecclesiastica vendere vel locare prohibitum sit. c. praterea. c. quoniam. ne Prelati vices suas. & Trid. sess. 25. c. 11. ubi expresse: non licet etiam jurisdictiones ecclesiasticas seu facultates nominandi aut deputandi Vicarios in Spirituibus locare, nec conductoriis per se aut alios ea exercere; alterque concessiones etiam à Sede Apostolica facta subreptitia censeantur &c. Quia & quia jurisdictione ecclesiastica est quid spiritualis, Simoniacum si illam vendere. Fagn. loc. cit. num. 4. citans c. ex multis. c. vendentes. c. non solum. 1. q. 3. gl. 1. in cit. c. quoniam. & in c. praterea. & ibidem Host. n. 6. Jo. And. n. 3. Card. n. 2. Butrio. Abb. Marian. Socin. omnes in notab. 1. & quia illa jurisdictionis, etiam secularis, venditio & locatio redundat in subditorum gravamen & judiciorum subversionem. cit. c. quoniam. Officialis siquidem, ut Abb. in c. praterea. ne Prelati vices suas. num. 4. ut aliquid lucretur supra pecuniam datam superiori per fas & nefas inducitur ad extorquendam pecuniam, pœnam & modicam culpam faciet gravorem, & saepe puniet bursam, ubi punienda esset persona: vendi quoque prohibetur jurisdictione merita temporalis juxta Authent. ut Judices sine quoquo suffragio sicut. & Authent. de mandat. Princip. §. illud tamen. Fagn. n. 6. citatis Host. in cit. c. praterea. n. 5. Butrio. n. 10. Innoc. & Card. num. 2. Et licet eam vendere non sit Simoniacum, est tamen turpe lucrum, & sicut in venditione jurisdictionis spiritualis committitur Simonia spiritualis, ita in venditione jurisdictionis temporalis committitur Simonia Laicalis, Fagn. loc. cit. n. 7. Licet inquam haec se ita habeant de jurisdictionis emptione & venditione, illicitaque proinde sit tam ex parte committentis quam suscipientis commissio officii jurisdictionem complectentis, constitutio tamen & datio pecunia, officio jam com-

missio, loco salarii facta ipsi, cui committitur officium, Simoniaca aut illicita non est Fagn. num. 8. ex Butrio. loc. cit. num. 7. citatis quoque c. charitatem & c. quicunque. 12. q. 2. Locat siquidem Vicarius operas suas Episcopo; & accipit mercedem laboris sui, uti & Assessori datur stipendium, c. statutum. de rescrip. in 6. & sic licet vendit Advocatus patrocinium suum. c. non s. n. 14. q. 5. ita Fagn. n. 9. & 10; ut hæc à fortiore firmantur responsione sequente.

2. Resp. ad secundum. Debetur quoque Vicario salarium ab Episcopo. argumento c. inter cetera, de off. ordinari. Fagn. loc. cit. n. 9. Sbroz. L. 1. q. 55. n. 1. citatis gl. in c. 1. ne Prelati vices suas. v. quantitate. Host. Card. Innoc. ibidem Imol. in Clem. statutum. de elect. num. 27. Fundatur hæc responsio in regula illa: nemō cogitūr suis stipendiis militare. Fagn. & Sbroz. ll. cit.

Questio 285. An Vicario debeatur salarium, etiam, dum de hoc conventum non est?

Resp. affirmativè. Sbroz. cit. q. 55. n. 6. sic de cillum testans à Rota in Turritana. 20. Maij. 1569. Barbosa juris eccl. l. 1. c. 15. n. 46. sic testans tantum à Rota apud Marchesan, de commissio. p. 1. pag. 1192. contra Mohed. decis. 4. de off. Vicar. in nov. Marta votō 99. n. 2. Valenzuel. conf. 179. n. 62. tenentes contrarium; eo quod regulariter salarium non conventum non debeatur, & secundum Alex. conf. 109. l. 3. & Deciu. conf. 132. in fine ad effectum Salarium exigendi extrema probanda sunt; nempe quod Episcopus solitus est conducere, & Vicarius locare suas operas. Rationem responsionis dat Barbosa quod ex aequitate salarium non conventum Judicis officio per se possit, ut Mohed. decis. 4. n. 1. de off. Vicar. Joans Baptist. Magon. de recta patrocin. rat. c. 8. n. 3. & quod dictum Alex. & Decio procedat in famulis & aliis vilibus personis, quæ saepe numero inserviant pro expensis sine salario.

* * *

Quæst.